

פלוגת הובלה 462

הפלוגה שמאנשיה צמחה 'החבורה'

מקור: http://veterans.haifa.ac.il/index.php?option=com_content&view=article&id=109:462&catid=5:yehidot&Itemid=6

באפריל 1942 הוקמה הפלוגה על בסיס חיילים וותיקים מפלוגת ההובלה 179. הפלוגה הופעלה מראשיתה בבניית קו הביצורים באל עלמיין. בראשית יוני נשלחה היחידה לאזור אלכסנדריה להתארגנות מחדש. כאן התחלפו הרי יפה, מפקד 179, ומייג'ור בוגנוב, מפקד 462, בתפקידיהם. תחת פיקודו של יפה נשלחה הפלוגה ביוני 1942 לביירות, אולם המפולת של הצבא הבריטי במדבר המערבי בסוף יוני והתקדמותו של רומל עד אל-עלמיין גרמו, ככל הנראה, להחזרתה שוב לקו אל עלמיין. הפלוגה הובילה דיביזיה אוסטרלית מסוריה כתגבורת למערך של המחנה השמיני באל-עלמיין והשתתפה עמה בקרבות הבלימה נגד רומל בסוף יוני ובתחילת יולי 1942. עוד לפני שהגיעו הנהגים לחזית, הם הופצצו מן האוויר ופינו את נפגעייהם הראשונים. במהלך חודש יולי נמנו בפלוגה שלושה הרוגים וחמישה עשר פצועים.

פלוגה 462 פעלה במדבר המערבי במשך כל תקופת הקרבות באל-עלמיין ולאחר המתקפה הבריטית בסוף אוקטובר 1942 השתתפה במרדף אחריו ללוב. אנשיה היו מוותיקי המתנדבים, והתקופה בה שירתו בחזית אל-עלמיין עשתה אותם ללוחמים וותיקים בהרגשתם. באותם ימים הפכה היחידה למקור גאווה ומופת ליחידות הובלה אחרות. בדצמבר 1942 עדיין המשיכה הפלוגה בהובלת תחמושת למחנה השמיני ברדיפתו אחר האויב.

פלוגה 462 היתה הפלוגה עברית הראשונה שנועדה להישלח למלטה במסגרת ההכנות לנחיתה בסיציליה. ב-29 באפריל 1943 היא הפליגה על סיפון האונייה 'ארינפורה' במסגרת שיירה בת 27 ספינות לעבר מלטה. על הסיפון היו 334 קצינים וחיילים של היחידה. 20 איש מהיחידה לא הפליגו בדרך זו. להוציא את מפקדה, מייג'ור יפה, לא ידעו אנשי הפלוגה שמחוז חפצה של השיירה הוא מלטה. בשבת, ה-1 במאי 1943, הותקפה השיירה מן האוויר על ידי 12 מטוסים גרמניים. ה'ארינפורה' נפגעה ושקעה במהירות תוך ארבע דקות. התקפת האוויר נמשכה, והמטוסים הגרמניים ירו במקלעים על הניצולים במים סביב האונייה. זמן קצר לאחר מכן השתררה חשכה, שהקשתה על פעולות החילוץ, אך מנעה את המשך התקיפה האווירית. הניצולים נאספו על ידי ספינות שונות והגיעו עמם לנמלים שונים. 148 מחיילי הפלוגה נספו באסון. רבים אחרים נפצעו ולא חזרו לשרות ביחידה. הניצולים קיבלו חופשת מולדת להתאוששות.

ביולי 1943 התארגנה פלוגה 462 מחדש בסרפנד וקלטה מתנדבים חדשים. בספטמבר 1943 היא נשלחה לאיטליה ונחתה בראש החוף בסאלרנו, שם פעלה בפינוי רציפי הפריקה, ובדחיפת אספקה, תחמושת ודלק ליחידות הלוחמות בחזית זו. כאשר החזית נעצרה בקו וולטורנו הוחזרה הפלוגה לאחור והועסקה בפינוי חופי הפריקה מצידו. היחידה פעלה במסגרת הקורפוס העשירי. כאשר התקדמה החזית צפונה, עדיין נותרה היחידה מאחור בחוף סאלרנו. מפקד הפלוגה, הרי יפה עבר לפקד על יחידת מובילי טנקים בריטית, ואת מקומו תפס סגנו, דב שמר (שמוראק). רק באוגוסט 1944 הוצאה היחידה מסאלרנו, וקודמה לסביבת רומא ואחר-כך, בתחילת 1945, צפונה לאזור פירנצה-ליבורנו. ככל שנמשכה התעסוקה השגרתית, ירד ביחידה המתח הצבאי והמשמעת ופרצו בה חיכוכים פנימיים בין ותיקים, ניצולי אסון הטביעה, לבין הסגל הפיקודי החדש. ביזמתו של הרס"פ אליהו כהן (בן-חור), הועברו כמה עשרות מוותיקי היחידה ליחידות אחרות, דבר ששינה את הרכבה של היחידה לחלוטין.

פעילי היחידות חילקו בינם את השטחים מבחינת האחראיות לאיתור יהודים והגשת סיוע ראשוני להם. הפלוגה קיבלה על אחרייתה את אזור פירנצה - ליבורנו. כמעט ליד כל יחידה הוקמה נקודת הכשרה, שהיחידה הייתה אחראית לתחזוקתה ולהדרכתה. פלוגה זו החזיקה את הכשרת מאג'נטה הסמוכה לעיר מילאנו. בעקבות המתקפה האחרונה באפריל 1945 קודמה פלוגה 462 לבולוניה ופעלה שם במסגרת טור ההובלה ה-13. כמה מאנשיה צורפו לשיירה, שהובילה את משלחת מפקדת כוחות הברית למעמד כניעתם של הגרמנים. לאחר הניצחון הועברה הפלוגה בתחילת יוני מבולוניה למילאנו ומחלקות שלה נשלחו לטורינו ולגנואה.

בפלוגה 462 התרכז גרעין של פעילים, בהנהגת הרס"פ אליהו כהן, שמילאו תפקיד מרכזי בארגון ההעפלה מאיטליה לאחר המלחמה לצדו של שליח "ההגנה" יהודה ארזי [נודעו בשם אנשי 'החבורה']. זו הייתה הפלוגה העברית הראשונה שפורקה באיטליה, כנראה מכיוון, שכללה חיילים וותיקים רבים, שממילא הגיע תורם להשתחרר. באוגוסט 1945 הועברה מחלקה של חיילים צעירים יותר לפלוגת ההובלה 468. באוקטובר של השנה היא הפליגה שארית הפלוגה למצרים ומשם יצאו חייליה בחודשים הבאים להשתחרר מן הצבא בארץ ישראל.